

ПСИХОФИЗИОЛОГИЈА РАДА - Спецификација предмета

Студијски програм/и: Заштита на раду									
Назив предмета: Психофизиологија рада									
Наставник/наставници: Снежана Б. Живковић									
Статус предмета: Изборни						Шифра предмета:		19.OZNR45	
Број ЕСПБ: 5									
Услов: -									
Циљ предмета									
Стицање знања из психофизиологије рада, њеном значају и улози, посебно у области заштите и унапређења здравља односно радне успешности.									
Исход предмета									
Оспособљеност студената и стицање вештина за:									
- заштиту и очување телесног и менталног здравља индивидуе у радном и животном окружењу, - организацију рада по сменама и селекцију адекватних људских ресурса - индивидуа за сменски рад, - препознавање знакова замора, његову превенцију и адекватну примену мера за отклањање последица замора.									
Садржај предмета									
Теоријска настава									
Област, проучавање и задатак психофизиологије рада: Општи циљ психофизиологије рада. Психофизиологија рада и сродне дисциплине. Дефиниције рада. Функционално – морфолошка условљеност рада. Врсте рада. Врсте мишићног ткива. Физичке карактеристике мишића. Изотоничка и изометријска контракција мишића. Динамички и статички рад. Психофизиолошке основе менталног рада: Разлика између интелектуалног и физичког рада. Кардиоваскуларне синергије. Синергије система органа за дисање. Мртва тачка и други замаха, други удисај. Хипервентиљациони синдром. Циркадијални ритам: Дефиниција ритма, циклус период, фаза и амплитуда циркадијалног ритма. Фактори ритмичности (условљеност ритма). Zeitgeber, или природни временски синхронизер. Хормонски, физиолошки и психолошки параметри који испољавају циркадијалну ритмичност. Десинхронизација, ресинхронизација и дисоцијација ритма при измени циркадијалне ритмике. Узроци измене циркардијалног ритма код људи. Jet-lag феномен. Циркадијални ритмови и сменски рад. Рад у сменама и организација рада: Сазнања о циркадијалној ритмици и њихова примена у радном процесу. Ритам телесне температуре и психички капацитети. Јутарњи и вечерњи типови (људи „шеве“ и људи „сове“). Породични и социјални пекти рада у сменама. Утицај ротације смена с ноћним радом на психофизиолошки статус човека. Замор и одмор: Дефиниција замора. Врсте замора. Теорије о настајању замора. Објективни знаци замора. Бихејвиорални знаци замора. Методе детекције замора. Превенција замора. Синдром хроничног замора. Синдром сагоревања (burnout sindrome). Одмор. Активни одмор. Физиолошки, психолошки и фармаколошки стимулатори у борби против умора. Допинг. Стрес и рад: Дефиниција стреса. Стресори. Подела стресора. Физиолошке реакције. Психичке реакције. Физиолошка теорија стреса. Мерење стреса. Физички напор и стрес. Психолошке теорије стреса. Психосоматски поремећаји као последица дејства стреса.									
Практична настава									
На вежбама презентација и одбрана семинарских радова из области обухваћених теоријким садржајем предмета.									
Литература									
[1.] Живковић Снежана, Миленовић Миодраг, Обреновић Јовиша (2019). <i>Психофизиологија рада</i> . Ниш: Универзитет у НишуФилозофски факултет у Нишу									
Број часова активне наставе (недељно)									
Предавања	2	Аудиторне вежбе	2	Други облици наставе	-	ИР	-	Остали часови	-
Методе извођења наставе									
Усмено излагање (предавања), израда семинарских радова на вежбама, дискусије, консултације.									
Оцена знања (максималан број поена 100)									
Предиспитне обавезе			Поена	Испит			Поена		
активност у току предавања			10	усмени испит (теоријски део испита)			40		
колоквијум 1			15						
колоквијум 2			15						

семинарски рад	20		
----------------	----	--	--